

IZVEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA ČLANOVA DMBS NA IFCC WORLDLAB ISTANBUL 2014 KONGRESU

U Istanbulu je od 22–26. juna 2014. godine održan IFCC WORLDLAB ISTANBUL 2014 kongres na kome je učestvovao veliku broj članova Društva medicinskih biohemičara Srbije (DMBS).

U okviru kongresa 26. juna 2014. g. održan je i **22nd Balkan Clinical Laboratory Federation Meeting (BCLF 2014)** kojim je predsedavao Prof. Dr G. Benga iz Rumunije. Na Simpozijumu su održana četiri predavanja: *Common urinalysis-current practices and future perspectives* (Prof. Dr M. Shishenkov, Bugarska), *Water channel proteins (aquaporins and relatives) in laboratory medicine* (Prof. Dr G. Benga, Rumunija), *Specific cellular elements of urine sediment in various kidney diseases* (B. Glišić, Srbija) i *Cytomics-Immunomics* (K. Psarra, Greece). Predstavnik Republike Srbije **Biljana Glišić**, spec. med. biohemije održala je predavanje pod nazivom *Specific cellular elements of urine sediment in various kidney diseases* u kome je prikazala tendencije u implementaciji novih celularnih elemenata kao biomarkera bolesti bubrega. Predavanje je bilo veoma zapaženo.

Prof. Dr Nada Majkić-Singh je istog dana predstavala sa J. Kappelmayerom Simpozijumu pod naslovom: **New Strategies in the Diagnosis of Hematological Diseases**, koji je obuhvatio 6 predavanja koja su se uglavnom odnosila na primenu flow citometrije i molekularne dijagnostike malignih hematoloških oboljenja.

Osim navedenog članovi našeg Društva učestvovali su i u sledećim aktivnostima:

Prof. Dr Nada Majkić-Singh, kao nacionalni predstavnik učestvovala je 22. juna na celodnevnoj 22-oj Skupštini IFCC (**The Twenty Second Triennial Meeting of IFCC Council**), na kojoj su razmatrana brojna pitanja organizacije IFCC-a i to Statuta, članstva u IFCC-u, i budućnosti IFCC-a u okviru sekcije »**Shaping the Future of Laboratory Medicine**«. 23. juna učestvovala je u radu sastanka **Editora međunarodnih časopisa** kojim je predsedavao Prof. K. Adeli, chair of IFCC Communications and Publications Division na kome je iznela situaciju i aktivnosti oko izdavanja našeg časopisa **Journal of Medical Biochemistry**, koji se nalazi u bazi međunarodnih

časopisa. U sredu, 25. juna učestvovala je u radu **International Scientific Advisory Board-a EURO-MEDLAB PARIS 2015**, a zatim na sastanku **BCLF Board Meeting-a**. 26. juna učestvovala je u radu **EC4 Komiteta (European Communities Confederation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine)** na kome je iznela situaciju u našoj zemlji u prvom redu oko obrazovanja medicinskih biohemičara i usaglašavanja sa odredbama Evropske Unije i sa **Equivalence of Standards/Common Training Framework (CTF)**.

Prof. Dr Svetlana Ignjatović učestvovala je u radu IFCC Education and Management Division (23. juna) koji je razmatrao problematiku **Developing Quality Competance in Medical Laboratories (DQCLM Project)**, zatim 22. juna **IFCC Committee on Reference Systems on Enzymes C-RSE**, koji je razmatrao referentnu metodu za lipazu i saradnju sa IRMM. Kao nacionalni predstavnik 25. juna učestvovala je u radu BCLF Board sastanka.

Prof. Dr Tatjana Cvetković je kao član IFCC radne grupe za hroničnu bolest bubrega (**IFCC/WASPaLM Task Force on Chronic Kidney Disease**), 25. juna, prisustvovala sastanku na kome je predstavila rad naše struke, aktivnosti Komore biohemičara Srbije, rad i organizaciju laboratorijske službe a iznela je i poseban izveštaj vezan za metodologiju i određivanje kreatinina, cistatina C, MDRD formule za preračunavanje jačine glomerularne filtracije i postojanje nacionalnih vodiča. Slično izlaganje su imali i predstavnici drugih zemalja učesnica (Brazil, Južno Afrička Republika, Indija, Španija, Italija, Hrvatska, Australija, USA, Kanada, Amerika). Sastanak je vodio **IFCC/WASPaLM Task Force on Chronic Kidney Disease** Predsednik Prof. Dr Graham Jones, Staff Specialist in Chemical Pathology St Vincent's Hospital, Sydney.

26. juna održan je i Simpozijum **New Insights in Quality Management of the Total Testing Process**, na kome je pored predavača: Prof. Dr M. Plebani (Italija), Prof. Dr O. Guzel (Turska), C. Galli (Italija) izlagala i Prof. Dr Ana-Maria Simundić (Croatia), predsednik EFLM radne grupe za preanali-

tiku (*EFLM WG-Preanalytical phase*). U okviru svog predavanja, Prof. Dr Ana-Maria Šimundić je iznela podatke o veoma aktivnom radu grupe na promociji uloge kvaliteta u preanalitičkoj fazi, sprovođenju istraživanja iz oblasti preanalitike u velikom broju evropskih zemalja članica EFLM, kao i o publikovanju dobijenih rezultata ispitivanja u CCLM časopisu, adaptaciji postojećih CLSI vodiča, organizaciju **3rd EFLM-BD European Conference on Preanalytical Phase-Preanalytical quality improvement – in pursuit of harmony**, koji će se održati 20.–21. marta 2015. g. u Portu (Portugalija), kao i ostalim aktivnostima grupe. U radu *EFLM WG-Preanalytical phase* ispred Republike Srbije učestvuje **Prim. Dr sc. Zorica Šumarac**. Deo predstavljenih aktivnosti na ovom Simpozijumu je sproveden i u velikom broju laboratorija u Republici Srbiji: upitnik o edukaciji flebotomičara, upitnik o primeni postupaka venepunkcije u skladu sa nacionalnim ili međunarodnim preporukama, upitnik o kritičnim vrednostima, upitnik o komunikaciji između lekara i biohemičara, a čiji su rezultati prikazani na EFLM Simpozijumu za balkanski region (2012) i Evropskom Kongresu o preanalitici (2013) a biće prikazani i na XIX Kongresu medicinske biohemije i laboratorijske medicine sa međunarodnim učešćem u Beogradu (2014). Na istom Simpozijumu *New Insights in Quality Management of the Total Testing Process*, Prof. Mario Plebani (Italija) je u okviru svog izlaganja izneo i podatak o učešću Srbije u Projektu Indikatora kvaliteta.

23. juna u Hotel **Round Table discussion focused on benefits and challenges in using plasma for clinical chemistry testing** u Grand Hyatt Istanbul održan je poludnevni skup organizovan od strane *BD Diagnostics-Preanalytical Systems*, u kome su predstavnici više zemalja imali priliku da razmene svoja iskustva i mišljenja oko korišćenja seruma i plazme kao biološkog materijala, sa članovima *Global Preanalytical Systems Medical Affairs team*. Učesnici

su pre okruglog stola ispunjavali upitnik o razlozima predominantnog korišćenja seruma ili plazme u laboratorijskoj dijagnostici. U radu okruglog stola učestvovala je **Prim. Dr sc. Zorica Šumarac**.

25. juna na Simpozijumu **How ISO 15189 has influenced laboratory testing?**, radna grupa Evropske federacije za laboratorijsku medicinu (EFLM) »**Patient Focused Laboratory Medicine**« (PFLM-WG) prikazala je rezultate svog dosadašnjeg rada u vidu oralne i posterske prezentacije, sa naslovom »**Current practice of reporting of test results and patient access to results among European countries**« (I. Watson, S. Sandberg, J. Corberand, P. Jorgensen, W. Oosterhuis, J. Siodmiak, S. Jovičić, Z.G. Dikmen). Poslednjih godina sve je izraženije interesovanje pacijenata za sadržaj svojih medicinskih dokumentacija, uključujući i rezultate laboratorijskih analiza. To je pokrenulo diskusiju među laboratorijskim radnicima o adekvatnoj interpretaciji laboratorijskih rezultata koji se dostavljaju pacijentima. EFLM je propoznao ovakav trend i radi toga formirao PFLM-WG da bi sagledala mišljenja o tome u evropskim zemljama. Radna grupa je pripremila upitnik koji je prosleđen nacionalnim predstavnicima 39 zemalja članica EFLM krajem 2013. godine. Primljeni su odgovori iz 27 zemalja, među kojima je bila i Srbija, sa značajnim brojem učesnika. Prva analiza rezultata koja je prikazana ovom prilikom je pokazala potrebu za doslednosti u pitanjima vezanim za prava pacijenata da pristupe svojoj medicinskoj dokumentaciji i naglasila da mogu postojati pravne prepreke u nekim zemljama za direktan pristup pacijenata laboratorijskim rezultatima. Kao član u radu ove radne grupe iz Srbije učestvuje **Dr sc. Snežana Jovičić**.

Na 22. Internacionalnom Kongresu kliničke hemije i laboratorijske medicine (*IFCC Worldlab 2014*) učestvovalo je 108 učesnika iz Srbije sa većim brojem postera.

Prim. dr Zorica Šumarac
Predsednik DMBS